

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 155

§ 155

Espoon kotouttamisohjelma 2022–2025 (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Haapalehto Teemu

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy Espoon kotouttamisohjelman 2022–2025 liitteen mukaisesti.

Käsittely

Kajava Ampujan kannattamana teki seuraavat lisäysehdotukset:

Lisätään mittareihin kohdassa 2.7. "Toiselta asteelta yhdenvertaiset mahdollisuudet" seuraava mittari: Vieraskielisten ja kantaväestön nuorten erot toisen asteen päättötutkintojen arvosanoissa.

Lisätään kohtaan 5.6. "Turvallisuus" tavoitteeksi maahanmuuttajataustaisten ja kantaväestön rikollisuuden tilastoissa näkyvien määrällisten erojen puolittuminen - erityisesti tietyissä maahanmuuttajaryhmissä korostuvien seksuaali-, väkivalta- ja huumerikollisuuden - osalta.

Lisätään kohtaan "Työllisyyteen ja yrittämiseen liittyvät tavoitteet ja mittarit 3.10. tavoite "Ulkomaisen työvoiman käytössä suomalaisen työsopimuslainsäädännön vastainen toiminta ja veronkierto vähenevät." Tilannetta tarkastellaan erityisesti riskialoilla, kuten ravintola- ja rakennusaloilla. Lisätään tähän myös mittarit.

Ohjeistetaan koulut siirtämään oppilas S2-opetuksesta suomi äidinkielenä-tunneille heti, kun tietty suomen kielen taitotaso on saavutettu suomen kielen oppimisen edistämiseksi.

Kajava Ampujan kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: Poistetaan kohdasta 5.8. "Kaikkien Espooseen liittyvät tavoitteet ja mittarit" seuraava tavoite: "Työvoiman pitkän aikavälin turvaamiseksi ja asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi nostetaan vieraskielisen henkilöstön osuutta."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeavia kannatettuja ehdotuksia, joiden johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan ensimmäisen lisäysehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan toisen lisäysehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan kolmannen lisäysehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan neljännen lisäysehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 13 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan muutosehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Espoo-tarinassa valtuustokaudelle 2021–2025 valtuusto on asettanut yhdeksi seitsemästä valtuustokauden tavoitteesta Espoolle olla ”Suomen paras kotouttaja”.

Espoon kotouttamisohjelma ei pyri olemaan kaikenkattava tai yksityiskohtainen suunnitelma kotoutumisesta tai sen tukemisesta Espoossa. Sen sijaan tarkoituksena on nostaa esiin keskeisiä kehityskulkuja ja linjata, miten toimeenpannaan valtuuston asettamaa kotouttamispolitiikan tavoitetta.

Kotouttamisohjelman tärkeimpiä teemoja ovat:

1. Maahanmuuttajien lasten kasvatus- ja koulutus.
2. Maahanmuuttajien työllisyys.
3. Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen.

Ohjelma on jaettu neljään osaan:

1. Yhtenäinen ja yhdenvertainen oppimisen polku (tavoitteet ja mittarit luvussa 2.7)
2. Työllisyys ja yrittäminen (tavoitteet ja mittarit luvussa 3.10)
3. Alkuvaiheen kotoutumisohjelma (tavoitteet ja mittarit täsmentyvät uuden säätelyn myötä ja tuodaan erikseen päätöksentekoon)
4. ”Kaikkien Espoo” arjessa (tavoitteet ja mittarit luvussa 5.8.)

Espoossa oli 2022 alussa noin 60 000 vieraskielistä asukasta. Vuonna 2021 päättyneellä valtuustokaudella vieraskielisten espoolaisten asukasmäärä kasvoi vuodessa keskimäärin yli 3 600 hengellä.

Espoon kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto ”tekee kaupunginhallitukselle esityksen elinkeino-, kilpailukyky-, työllisyys- ja koulutuspolitiikan sekä maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisen periaatteista”. Kaupunginhallitus ”päättää elinkeino-, kilpailukyky-, työllisyys- ja koulutuspolitiikan sekä maahanmuuttajien kotouttamisen edistämisen periaatteista”.

Kotoutumisen edistämisen neuvottelukunta on käsitellyt kotouttamisohjelman luonnosta kokouksessaan 21.4.2022.

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston palautettua ohjelmaluonnoksen valmisteluun kokouksessaan 28.3.2022 ohjelmaluonnokseen on tehty seuraavia muutoksia:

- Luku 1.10 koskien Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vaikutuksia on päivitetty tuoreimpien saatavilla olevien, nopeasti muuttuvaa tilannetta koskevien tietojen pohjalta.

- Lukuun 2.2 on lisätty kotihoidon tuen Espoo-lisän ehtojen muotoilujen selvittäminen niin, että se palvelisi valtuuston Espoo-tarinassa asettamaa tavoitetta varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisesta. Tekstiin on lisätty myös huomio valtuuston 19.10.2010 hyväksymän Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman kuntalisää koskevasta kirjauksesta.

- Lukuun 2.3 on lisätty kulttuuriohjaajien työ toimenpiteenä, joka auttaa maahanmuuttajavanhempia tukemaan lastensa koulumenestystä. Lisäksi samaan lukuun on lisätty toteamus siitä, että oppimistulosten nostaminen yhteistyössä vanhempien, yhteisöjen ja järjestöjen kanssa aloitetaan jo neuvolassa. Edelleen toimenpiteenä tekstiin on lisätty, että koulut tukevat maahanmuuttajataustaisten vanhempien osallistumista koulun yhteiseen toimintaan.

- Luvun 2.4 tekstiä koskien kasvatus- ja koulutuspalveluiden positiivista erityiskohtelua on konkretisoitu lisäämällä tekstiin vieraskielisten lasten suomen kielen kehittymisen tuki toimenpiteenä, jonka rahoituksen kannalta positiivinen erityiskohtelu on tärkeää (ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen pienissä volyyymeissa kielen oppimisen tuki perustuu rakenteellisten ratkaisujen sijaan yksiköiden joustavaan ja asiakaslähtöiseen toimintaan).

- Lukuun 2.5 on lisätty toimenpiteenä suomi/ruotsi toisena kielenä opetuksesta suomi/ruotsi äidinkielenä opetukseen siirtymisen polun kuvaaminen ja tämän pohjalta turvattava tarkoituksenmukainen opetus ja ohjaus sekä asiaa koskeva viestintä.

- Lukuun 2.6 on lisätty yhteisöön kuulumisen tunnetta vahvistavaksi toimenpiteeksi koulujen kaikkien aikuisten ja lasten arvostava kohtaaminen.

- Lukuun 2.7 on oppimistulosten nostamista koskevan tavoitteen yhteyteen lisätty mittari, jolla seurataan suomi toisena kielenä opetukseen osallistuvien osuutta Suomessa syntyneistä vieraskielisistä 6. luokan oppilaista.

Kotoutumisen edistämisestä säädetyn lain (30.12.2010/1386, 32 §) mukaan ”kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotouttamisohjelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja jota tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain (365/1995) 65 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa”.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto 02.05.2022 § 174

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto

ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto hyväksyy Espoon kotouttamisohjelman 2022–2025 liitteen mukaisesti.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään kotouttamisohjelman tekstiin ennen kaupunginhallituksen käsittelyä teknisluonteisia muutoksia sekä päivittämään ohjelman lukua 1.10 Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen nopeasti muuttuvien vaikutusten osalta.

Kotoutumisen tavoitteisiin lisätään tavoite kantaväestön- ja maahanmuuttajanuorten välisestä sosiaalisesta sekoittumisesta ja verkostoitumisesta. Mittariksi lisätään maahanmuuttaja- ja kantanuorten sosiaalinen verkostoituminen ja toisaalta nuorten kaveripiirien etninen eriytyminen.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeavia kannatettuja ehdotuksia, joiden johdosta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että äänestykset suoritetaan ehdotusten kirjaamisjärjestyksessä. Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto hyväksyi puheenjohtajan äänestysjärjestysehdotuksen.

Kajava Lahtisen kannattamana teki seuraavan lisäsehdotuksen: Lisätään mittareihin kohdassa 2.7. "Toiselta asteelta yhdenvertaiset mahdollisuudet" seuraava mittari: Vieraskielisten ja kantaväestön nuorten erot toisen asteen päättötutkintojen arvosanoissa." (Ammattikouluista on tullut viestiä, että joillain aloilla maahanmuuttajataustaisia päästetään koulutuksista lävitse ala-arvoisella osaamisella ja tähän painostetaan, koska ammattikoulut saavat rahoituksensa valmistuneiden määrien perusteella.). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston 6 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Kajava Lahtisen kannattamana teki seuraavan lisäsehdotuksen: Lisätään kohtaan "Työllisyyteen ja yrittämiseen liittyvät tavoitteet ja mittarit 3.10. tavoite "Ulkomaisen ns. "halpatyövoiman" käyttö ja harmaa talous vähenevät erityisillä riskialoilla, kuten ravintola- ja rakennusaloilla, kun valvontaa tehostetaan." Lisätään tähän myös mittarit. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston 6 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Kajava Lahtisen kannattamana teki seuraavan muutosesityksen: Alkuun, kohtaan 1.1. Kotouttamisohjelman tärkeimpiin teemoihin vaihdetaan kohdan 3. "Maahanmuuttajanaisten kotoutuminen" tilalle "Maahanmuuttajanaisten tasa-arvoinen yhteiskuntaan osallistuminen". Tällöin tehdään ymmärrettäväksi, miltä kannalta naissukupuoliset maahanmuuttajat nähdään tässä yhteydessä erityisinä kotouttamisen haasteina, sillä maahanmuuttajamiehillä on tilastollisesti tarkasteltuna omat sukupuolityypilliset kotoutumisen haasteensa. Vastoin monen ennakkoletuksia maahanmuuttajanaisilla on maahanmuuttajamiehiä parempi suomen kielen osaaminen. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston 7 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Kajava Lahtisen kannattamana teki seuraavan muutosesityksen; Poistetaan kohdasta 5.8. "Kaikkien Espooseen liittyvät tavoitteet ja mittarit"

seuraava tavoite: "Työvoiman pitkän aikavälin turvaamiseksi ja asiakaslähtöisyyden varmistamiseksi nostetaan vieraskielisen henkilöstön osuutta." Perustelu: Kansallista yhtenäisyyttä ei palvele se, että pyritään tarjoamaan palveluja erilaisille etnisille ryhmille näiden omaan etniseen ryhmään kuuluvien tarjoamina. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston 7 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Kajava Lahtisen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen: Lisätään kohtaan 5.6. "Turvallisuus" tavoitteeksi maahanmuuttajataustaisten ja kantaväestön rikollisuuden tilastoissa näkyvien määrällisten erojen puolittuminen - erityisesti tietyissä maahanmuuttajaryhmissä korostuvien seksuaali-, väkivalta- ja huumerikollisuuden - osalta. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston 7 äänellä 2 ääntä vastaan hylänneen Kajavan ehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto:
Esittelijän kokouksessa tarkistama ehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto 28.03.2022 § 50

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto

1

ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto hyväksyy Espoon kotouttamisohjelman 2022–2025 liitteen mukaisesti.

2

valtuuttaa kaupunginjohtajan tekemään kotouttamisohjelman tekstiin ennen kaupunginhallituksen käsittelyä teknisluonteisia muutoksia sekä päivittämään ohjelman lukua 1.10 Venäjän Ukrainaankohdistaman hyökkäyksen nopeasti muuttuvien vaikutusten osalta.

Käsittely

Vuornos mm. Kajavan kannattamana teki seuraavan palautusehdotuksen: Asia palautetaan valmisteluun siten, että tarkennetaan toimenpiteitä erityisesti yhtenäisen ja yhdenvertaisen oppimisen polun osalta. Valmistelussa tulisi esittää tarkempia toimenpiteitä äidinkielen opetuksen vahvistamiseksi, varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamiseksi sekä koulujen välisen eriytymisen vähentämiseksi. Lisäksi valmistelun aikana tarkennetaan Venäjän Ukrainaankohdistaman hyökkäyksen vaikutuksia Espoon kotouttamispolitiikkaan. Jatkovalmistelussa mahdollisuuksien mukaan kuullaan kotoutumisen edistämisen neuvottelukuntaa.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Vuornosin ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto:
Asia palautettiin valmisteluun siten, että tarkennetaan toimenpiteitä

erityisesti yhtenäisen ja yhdenvertaisen oppimisen polun osalta. Valmistelussa tulisi esittää tarkempia toimenpiteitä äidinkielen opetuksen vahvistamiseksi, varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamiseksi sekä koulujen välisen eriytymisen vähentämiseksi. Lisäksi valmistelun aikana tarkennetaan Venäjän Ukrainaan tekemän hyökkäyksen vaikutuksia Espoon kotouttamispolitiikkaan. Jatkovalmistelussa mahdollisuuksien mukaan kuullaan kotoutumisen edistämisen neuvottelukuntaa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoon kotouttamisohjelma 2022-2025
- 2 Äänestyslistat § 155

Oheismateriaali

- Espoon kotouttamisohjelman 2018–2022 seurantatiedot vuosien 2018–2020 osalta

Tiedoksi